

FOLKWAYS RECORDS FW 8739

SONGS OF THE GHETTO

SUNG BY CANTOR ABRAHAM BRUN

M
1852
B894
S698
1965

MUSIC LP

FOLKWAYS FW 8739

MIR ZITZN IN TZEN - Ten of Us Seated
CHEDER YORN - School Days (Zelkovic-David Beigelmann)
NIT KAYN ROZHINKES, NIT KAYN MANDLEN -
No Raisins and No Almonds
(Isaiah Spiegel - David Beigelmann)
FETER YITZE - Uncle Itzi (M. Kulbak)
OYB NIT KAYN AMUNE - If Not Faith
YIDELACH - BRIDERLACH - Little Jew Brothers
(David Ignatov)
TONU RABONUN - The Talmud Student (Zelkovic -
David Beigelmann)

MINUTN FUN BETOCHN - Moments of Confidence
(M. Gebirtig)
SHTILER, SHTILER - Quiet, Be Quiet
(Faczorkinski - Alec Wolkowski)
ZUNEN VERN NIT FARLOSHN - Suns Do Not Become
Extinguished (I. S. Pernowitz)
MACH TZU DI EIGELECH - Shut Your Little Eyes
MAYNE YORN - My Years
A LID - A Song (Aliza Greenblatt)
VOS DARFN MIR VEINEN - Why Need We Cry

SONGS OF THE GHETTO SUNG BY CANTOR ABRAHAM BRUN

DESCRIPTIVE NOTES ARE INSIDE POCKET

COVER DESIGN BY RONALD CLYNE

FOLKWAYS FW 8739

M
1852
B894
S698
1965

MUSIC LP

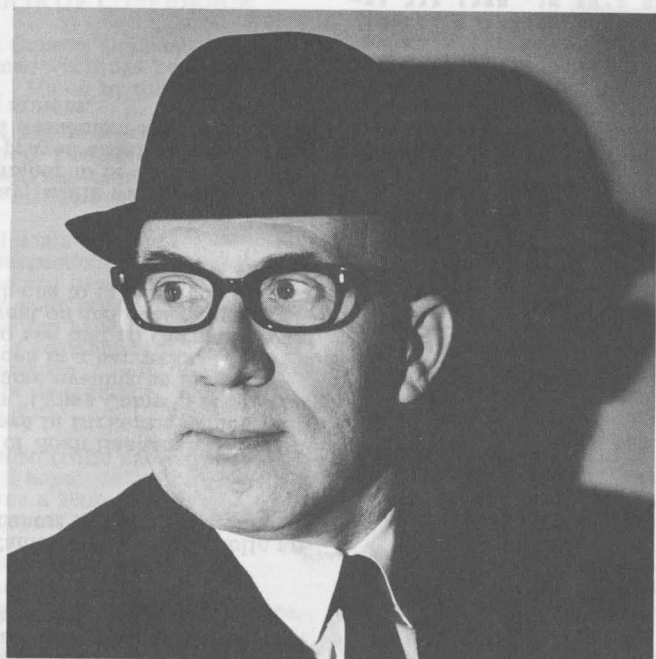

Photo of Cantor Brun by DAVID GAHR

INTRODUCTION

The songs on this record are part of the large cycle of artistic expressions in song and music given by the inmates of the ghettos, labor camps and death camps to the infernal conditions in which they lived and died. Cantor ABRAHAM BRUN, whose singing we are pleased to record, is one of the few survivors of the Lodz Ghetto in Poland, where he used to sing these numbers.

Since Liberation Day in 1945, a good many books and articles have seen the light describing the Holocaust of European Jewry or dealing with the Jewish and general human aspects of the problems arising out of that most inhuman and most systematically and scientifically barbaric plan of extermination recorded in history. The interest in those problems has increased especially since the Eichmann trial in Jerusalem. It is still difficult for even the most gifted writer to convey and for the most perceptive reader to grasp the full extent of that tragedy and that degradation of the human spirit.

די לידער פון דעם דאזיגן רעקארד, זיינען א חכסיער ביישטייער פון דעם זיכל שאפונגען פון לידער, מעלאדיס, ניגונים, חאס זינגען ביי די ערנסטע באדינגונגען, אין תהום פון יסורים, גרויל און שוידער אויסגעפירט געהארן דורך געזאנג אין דער לאדזשער געטא און חאס זינגען געהארן גע- זונגען דורך דעם באקאנטן חזן, אברהם ברוין, וועלכן מיר האבן דעם כבוד זיין געזאנג פון די לידער צו רעקארדירן.

א גרויסע צאל ביכער אין זכרונות, לידער געזאמלטע פון פאלק, כראניק העגן אונזער חורבן און אומקום, חאס האט ניט קיין פארגלייכן אין דער געשיכטע פון יידישן פאלק, זיינען געשאפן געהארן אין מסך פון די לעצטע יארן.

זיי גרויס דער טאלענט פון דעם שריי- בער, קינסטלער, זיי פאלקס-מענטש זאל נאר ניט זיין איז פארט ניט מעגלעך ארויסצוברינגען דעם פולן היי-געשריי, דעם פארשטיקטן קרעכץ פון די זום- טויט פארמשפטע פארפייניקטע יידן, חאס דער רייש האט מיט אזא פינקטלעכקייט און גרויל מאשין דורכגעפירט ביים אום- ברינגען מיליאנען אומשולדיגע יידישע לעבנס.

These songs, some of which call for courage, others merely voicing despair and pain, are an important and unique part of the Literature of the Holocaust. They bring you right into the heart and soul of the sufferers.

We deem it our duty, therefore, to record these songs, so that they may not be forgotten. They should serve as a reminder of the most tragic period in Jewish history. They are echoes from the Inferno, which no Jew ought to forget.

The songs, as mentioned, are rendered by Cantor ABRAHAM BRUN.

Following are a few biographical notes about Cantor Brun:

Abraham Brun was born in Lodz, the youngest of five children in a prominent hassidic family.

He began his cantorial career as a boy singer in synagogue choirs. He studied music in Vienna, officiated as cantor in various congregations, and appeared in concerts all over Poland.

LIBRARY
UNIVERSITY OF ALBERTA

SONGS OF THE GHETTO

Sung By

CANTOR ABRAHAM BRUN

דער באקאנטער חזן ברוין, וועלכער איז אויך דורכגעזאנגען די שבעה מדורי גיהנום און געזען אין לאדזשער געטא ווען די דייטשן האבן דארטן פאר- פייניקט יידן מיט א לאנגזאמען פראצעס פון אומקום און די לעבן געבליבענע נאכדעם פארשיקט אין די טויטן קאמערן, דער חזן אברהם ברוין חאס איז נאר על פי נס געבליבן לעבן, ער האט אין די הייפולסטע, טראגיסטע פאמענטן און סי- טואציעס געזונגען די לידער און מיט דעם אויפגעטונטערט, אריינגעגעבן א פונקט בחזן די יידן אין לאדזשער געטא. אברהם ברוין האט געזונגען די שאפונגען פון די יידישע דיכטער און קאמפאזיטארן פון דער לאדזשער געטא.

מיר האלטן דעריבער פאר א הייליקן חוב די דאזיקע לידער, חאס זיינען גע- זונגען געהארן דורך דעם קאנטאר א. ברוין - צו רעקארדירן, בכדי זיי זאלן ניט פארגעסן הערן, זיי זאלן אויפגע- האלטן הערן זיי אן אנדערק פון דער טראגיסטער צייט פון יידן אין דעם גרויסן חורבן און זאלן בלייבן ווי קלאנגען פון א וועלט און גיהנום, חאס קיין ייד סאר ניט פארגעסן.

SIDE ONE, BAND ONE

TEN OF US SEATED

Ten of us are seated, saddened and enfeebled,
Tired and broken. Night hangs heavy over
the place,
starting up in silence. Thin silver silk
drops a quiet echo around in the distance.

Take a guitar in your hand, brother,
Play the melody of a stranger in the land.
The yearning for repose,
the yearning for joy--
Play these on the gentle strings.

The night will depart,
the day is coming,
no longer enfeebled.

There are tidings of happiness and of joy.
The silver silk starts up in silence,
diffusing a quiet echo around in the
distance.

Take a guitar in your hand, brother.

SIDE ONE, BAND TWO

SCHOOL DAYS

Music by David Beigelmann; Words by
Zelkowitz
(When I Was Taken To Hebrew School)

When I was taken to cheder,
wrapped in my father's praying shawl,
the prayer book smeared with honey,
the teacher urged me to lick the honey
and savour of the sweetness of the Torah.
Though his words and his voice were
sweet,
I trembled from head to foot.

Still the Hebrew alphabet is embedded in
my memory,
as I learned it in my childhood in Hebrew
school,
even though many years have passed
since,
Yet I remember it to this day in its
order,
Although I have studied many subjects
meantime,
their traces are obliterated,
while the alef-beiss of the cheder has
remained with me.

When I first beheld the rebbe's* hand
with the heavy whip all ready,
it was my good luck that near the rebbi
my mother happened to stand,
guarding me as an angel, and then
I began to realize the difficulties of being
a Jew.

מיר זיצ אין צען

מיר זיצן אין צען פאראומערט פארשואכט
צעבראָכן און מיר, איבער ארט הענט די
נאכט.
זיסערט אויף אין שויגן, דין זילבער
זייד
צעגיסט שטילן קלאנג ארום אין דער הייט.
נעם א ברודער גיטארע אין האנד
שפיל דעם ניגון פון פרעסדן אין לאנד.
די בענקשאפט נאך רו,
די בענקשאפט נאך פריד,
אויף סטרונג צארטע ברודער באגלייט.

אזעק וועט די נאכט,
עס קומט שוין דער טאג
נישט זיין מער פארשואכט.

גליק און פריד דער אָנזאָג
זיסערט אויף אין שויגן דין זילבער זייד
צעגיסט שטילן קלאנג ארום אין דער הייט.

נעם אַ ברודער גיטארע אין האנט...

חדר יארן

מוזיק - בייגעלמאן
הערטער - זעלקאוויטש

(ווען מען האט מיך אין חדר געפירט)

ווען מען האט מיך אין חדר געפירט
אין טאטנס טלית איינגעבעט
מיט האניק דעם סיידור באשמירט,
האט מיך דער רבי צוגערעדט
גיב א לעק און פארזוך די תורה
און פיל חי צוקער זי איז זיס.
כאָט זיס גערעדט אין אויער ער האָט
מיר,
געזיסערט כ'האב פון קאפ ביז פיס.

דאָן דער אלף בית ליגט מיר אין זכרון,
וואָס כ'האָב געלערנט קליינערהייט אין
חדר,
כאָט ס'זיינען שוין פאריבער זייער פיל
יארן,
דאָן געדענק אין נאָך דאָס עד היום
כסדר
כאָט פיל לימודים כ'האָב געלערנט אָן
שיער
דאָן פארהיסט פון זי ס'זיינען די
שפורן,
נאר דער אלף בית פון חדר איז דאָן
געבליבן ביי מיר,
און אייביג וועט ער בלייבן אין מיין
זכרון.

ווען אין האָב דעם רבינס האנט דערזען
מיט דעם שווערן קאָנטשיק אָנוועגרייט,
איז מיין מול געהעזן האָט דערנעבן
רבי ביי דער זייט
איז מיין מאמע גראָד געשטאנען,
און אייביג וועט ער בלייבן אין מיין
זכרון.

And yet the alef-beiss is embedded in my
memory,
as I acquired it at cheder in my childhood.
Many years have gone by,
but I still remember it by heart.
Many subjects have I studied meantime,
but they are gone from my mind.
The alef-beiss of the cheder remains
with me,
and will remain forever.

*teacher's

SIDE ONE, BAND THREE

NO RAISINS AND NO ALMONDS
Words by Isaiah Spiegel (Lodz Ghetto).
Music by David Beigelmann

(A Parody on a Traditional Jewish
Lullaby)

No raisins and no almonds,
father did not go a-trading,
hush-a-bye my sonnie boy,
hush-a-bye my sonnie boy.

He has left us and is gone,
to the ends of the earth,
hush-a-bye my sonnie boy,
hush-a-bye my sonnie boy.

Owls are screeching, wolves are
howling,
O God! have mercy and help us!
hush-a-bye my sonnie boy,
hush-a-bye my sonnie boy.

Somewhere he stands and watches,
many rasins and almonds,
hush-a-bye my sonnie boy,
hush-a-bye my sonnie boy.

He will surely come around
to see you, child, my only son, my
glory,
hush-a-bye my sonnie boy,
hush-a-bye my sonnie boy.

SIDE ONE, BAND FOUR

UNCLE ITZI
by M. Kulbak

Our Uncle Itzi has learned
how to be a tailor,
and so he turns old rags
into clothes as good as new.

און ווי א מלאך מיך געהיט
און פון , דעמאלט אין האָב פאר-
שטאנען
ווי שווער ס'איז צו זיין א איד.

דאָן דער אלף בית ליגט מיר אין זכרון,
וואָס כ'האָב געלערנט קליינערהייט אין חדר
כאָט ס'זיינען פאראיבער שוין זייער פיל
יארן,
דאָן געדענק אין נאָך דאָס עד היום כסדר
כאָט פיל לימודים כ'האָב געלערנט אָן
שיער
דאָן פארהיסט פון זי ס'זיינען די שפורן
נאָר דער אלף בית פון חדר איז דאָן
געבליבן ביי מיר
און אייביג וועט ער בלייבן אין מיין
זכרון.

ניש קין ראָזינקעס, ניש קיין מאנדלען

ניש קיין ראָזינקעס און ניש קיין
מאנדלען,
דער טאטע איז ניש געפארן האנדלען,
לולינקע מיין זון,
לולינקע מיין זון.
ער האט פארלאָזט אונדז און אזעק,
וואו די וועלט האָט נאָר אן עק,
לולינקע מיין זון,
לולינקע מיין זון.

ס'שריען סאָוועס, ס'וואָיען וועלף,
נאָט, דערבארעם זיך און העלף,
לולינקע מיין זון,
לולינקע מיין זון.
ערגעץ שטייט ער און ער האכט,
מאנדלען, ראזינקעס א סך,
לולינקע מיין זון,
לולינקע מיין זון.

קומען ר'וועט אויף זיכער שוין,
זען דין, קינד, מיין איינציק קרוין,
לולינקע מיין זון,
לולינקע מיין זון.

סעקס - יעטעיהו שפיגעל
(לאוזער געטא)
מוזיק - דוד בייגעלמאן

סעטער איצט

מ. קולבאק

ס'האָט דער פעטער איצט
אויסגעלערנט שניידעריי,
מאכט ער אלטע סערעמענעס
פונקט ווי שפאָגל ניי.

He arrives in a small village
with his thread and needle;
he hangs out a sign:
Clothes are altered here!

Having patched up a whole village--
he goes into another;
until the whole countryside comes out
renovated from his hands.

He arrives in a little village
with his thread and needle;
he hangs out a sign:
Clothes are altered here!

SIDE ONE, BAND FIVE

IF NOT FAITH
(A Fragment)

If not for my faith
in the Lord, may He be blessed,
what good would be all
that I do in the world?

If not for my faith in
His salvation--
it would not be worth my while
to go on living a single moment.

SIDE ONE, BAND SIX

LITTLE JEW BROTHERS
by David Ignatov

Little Jew brothers, haw-haw-haw!
There we go dancing and leaping, haw-
haw-haw!

We raise our little hands, waw-waw-
waw!

We clap and we clap them, faw-faw-faw!
Little Jew brothers, haw-haw-haw!
once again and once again, haw-haw-
haw!

God is great, our Father in Heaven,
ta-ta-ta!
He is great, He is glorious, la-la-la!
Little children are we, we, we, we!
His own little children are we, we, we,
And He guards us, mother mine, oh,
how well he guards!
He will not forsake us, us, us, us, us,
us!

קומט ער אין א דערפעלע
מיט זיין נאָדל פאָדיום;
הענגט ער אויס א שילדעלע:
דאָ פאריכט מען בגדיים!

אויסגעלאטענעטע א דאָרף -
גייט ער אין א צווייטן;
ביז ער לאָזט ארויס פון האַנט
דעם געגנט א באנייטן.

קומט ער אין א דערפעלע,
מיט זיין נאָדל פאָדיום;
הענגט ער אויס א שילדעלע:
דאָ פאריכט מען בגדיים!

אויב ניט קיין אמונה

(פראגמענט)

אויב ניט קיין אמונה
אין גאָט ברוך הוא
וואָס זשע טויגט מיר אלעס
וואָס אין טויג

אויב ניט קיין בטחון
אין זיין גאולה -
לוינט ניט צו לעבן
א רגע אפילו.

אידעלאך - ברידערלאך

דוד איגנאטאב

אידעלאך, ברידערלאך, כא-כא-כא!
טאנצן מיר, שפרינגען מיר, כא-כא-כא!
הייבן מיר הענטעלאך, ווא-ווא-ווא!
פליעסקען צו, פליעסקען צו, פא-פא-פא!
ברידערלאך, אידעלאך, כא-כא-כא!
נאָך אמאָל, נאָך אמאָל, כא-כא-כא!

גרויס איז גאָט, טאטעניו, טא-טא-טא!
גרויס איז ער, גרויס איז ער, לא-לא-לא!
קינדערלאך זינען מיר, מיר מיר מיר!
אוי זינען קינדערלאך, מיר מיר מיר!
היט ער אונז, מאמעניו, אַך הי גוט!
זשע ניט פארלאזן אונז, אונז, אונז,
אונז, אונז!

SIDE ONE, BAND SEVEN

TONU RABONON (The Talmud Student)
Music by David Beigelmann; words by
Zelkowitz

The pale rabbinic student Chonon sits
bent over the folio of the Talmud, mut-
tering over and over Tonu rabonon--Thus
did our masters teach--without getting
the point.

Oy, again and again Tonu rabonon--
now what do they mean?
and what are they driving at?

How about lifting your eye, Chonon,
and taking a look outside?
How about facing the real world? Look
at it!

You have completed your assigned daily
page.

But, then, does not the Mishna say
explicitly,

that any student who interrupts his study
of the Torah to admire nature,
is committing a mortal sin!
Away with you, evil temptation!
Get behind me, Satan!

And Chonon sits bent over the folio again,
sits there deeply immersed in thought,
still unable to get the main point of the
passage.

Then suddenly Tzivia comes to his mind,
Tzivia, the butcher's daughter,
he sees her clearly before him,
and everything else disappears:
the trader and his ledger in the Talmud
and the sage who deals with their
problems.

He now sees how comely Tzivia is,
and how good it would be to be supported
by her father as a son-in-law,
instead of by the meager public funds for
students.

Why wait until another young man comes
along?

And what is wrong with permitted nuptial
love-making?

Has not the Torah commanded us to be
fruitful
and to multiply?

תנו רבנן

מוזיק - בייגעלמאן
הערטער - זעלקאוויטש

ס'זיצט דער בלאטער קלויזניק חנון גע-
בויגן איבער דער גמרא,
פון דעם שערן תנו רבנן פארשטייט ער
נישט דער שכל מברא,
אוי נאך אמאל תנו רבנן וואס מיינען זיי
און זיי זיינען אויסן,
אפשר איז א סברא חנון, דערהויב דיין
אויב און זע דעם דרויסן,
און קוק אריין דער העלט אין פנים. אפ-
געלערנט דו האסט דאך דין דף שוין,
א בפירוש משנה חנון כל הפוסק חייב בנפשו,
אזעק דו בייזער יזער הרע, א פיל דיר
אין די אויגן,

און הידער איבער זיין גמרא זיצט שוין
חנון צוריק געבוירן,
זיצט ער, זיצט ער שטארק א פארטראכטער
און קען דעם שכל ניט צעקייען,
פלוצלינג צביה דעם קצב'ס טאכטער קומט
אייגן גאר בולט אויפן רעיון,
פארשחוינדט דער קרעמער מיט זיין פנקס,
פארשחוינדט דער תנא מיט זיין טענה,
ער פארשטייט שוין קלאך וואָס איר הונק
איז, אוי זע ווי גאלד זיי איז א שיינע
און פעטע קעסט ביים היכן טאטן און דער
נדן ליגט אויך א געגרייטער,
צו קענסטו חתן דרוקן הארטן, ביז אונ-
טערקומען עס זשעט א צווייטער,
צו קען מען אויך טעג דען שטעלן א
בנין און אַפּלעבן די טעג אויך קצבה
חיבוק און נשוק איז אויך א ענין און
פרו ורבו איז אויך א מצוה.

MOMENTS OF CONFIDENCE

Written in Cracow October 2, 1940
(before the mass-killings began) by
M. Gebirtig. Music by the author.

Fellow-Jews, let us be merry!
It won't be long, I hope!
The war is nearing its end,
our troubles will be over.

Cheer up and don't worry,
don't be so despondent.
Have patience and have faith--
take things in your stride.
Have patience and have faith,
don't let out of your hands
that ancient weapon
which has kept us together
through the ages.

Let the hangmen frolic and carouse--
not for long, I hope:
Once there was a Haman--
they will end up as he did.

Let the hangmen make merry and
carouse--
the Jew knows how to suffer and endure.
No amount of hard labor
will get us down.
Is it sweeping? We shall sweep,
as long as they are here,
that sweeping will never
make this place clean.

Is it laundry work? We shall do it, too.
The red mark of Cain,
the blood of Abel's heart--
those will never be washed away.
Let them drive us out of our homes,
cut off our beards!
Fellow-Jews, let us be merry--
We'll have them buried soon!

SIDE TWO, BAND TWO

QUIET, BE QUIET.

Words by Kaczerkinski (Vilno Ghetto).
Music by Alec Wolkowiski

Quiet, be quiet, let us keep still,
graves are growing here.
They have been planted by our foes
and they grow green against the blue.
The roads lead to the Ponar* groves,
but none lead back to town.
If father disappeared somewhere
and with him is our gladness gone,
Do not cry, my child, my treasure,
crying won't do any good.
Our foe will never
understand our woe.

מינוטן פון בטחון

ידן, זאל זיין פריילעך
שוין לאנג, איך האָף:
ס'עקס באלד די מלחמה,
עס קומט באלד דער סוף.
פריילעך, נאָך ניט זאָרגן
און ניט אַרומגיין טריב,
האַט געדולד, בטחון -
און נעמט אלץ אַן פאר ליב.
נאָך געדולד, בטחון,
ניט לאַזט אַרויס פון האַנט
אונזער אלס כלי-זיין,
האַט האַלט אונדז גאָר באַנאָנד.
הוֹליעט, טאַנצט תּלִינִים,
שוין ניט לאַנג, איך האָף -
געווען אַסאָל אַ המן -
עס וואַרט אויף אים זיין סוף.

הוֹליעט, טאַנצט תּלִינִים,
לידן קען אַ יד,
מ'וועט די שווערסטע אַרבעט
אונדז קינמאל מאַכן מיד.
קערן? זאל זיין קערן!
כל זמן איר וועט זיין
איז אַומזיסט דאָס קערן,
ס'וועט דאָ ריין ניט ווערן.

וואָס? זאל זיין וואָס!
קינ'ס רויטער פּלעק,
הבליס בלוט פון האַרצן -
דאָס וואַסט זיך ניט אַוועק.
טרייבט אונדז פון די דירות,
שניידט אונדז אַפּ די בערדן
ידן, זאל זיין פריילעך -
מיר האַבן זי אין דר'ערדן

טעקסט און מוזיק-מ. געבירטיג
געשריבן אין קראַקע, 2טער אַקט.
1940

שטילער, שטילער...

שטילער, שטילער, לאַמיר שחייגן,
קברים וואָסן דאָ.
ס'האַבן זי פאַרפלאַנצט די שונאים:
גרינען זי צום בלאָק.
ס'פירן וועגן צו פאַנאַר צו,
ס'פירט קיין וועג צוריק,
איז דער טאַטע וואו פאַרשאַונדן
און מיט אים דאָס גליק.
שטילער, קינד מינס, היין ניט, אוצר,
ס'העלפט ניט קיין געהיין,
אונדזער אומגליק וועלן שונאים
סיי היי ניט פאַרשטיין.
ס'האַבן ברעגעט אויך די ימען,
ס'האַבן תּפִּיסוֹת אויכעט זאַמען,
נאָר צו אונדזער פּיין
קיין ביסל שייין,
קיין ביסל שייין.

Oceans have their shores
and prisons have their gates,
but our pain and woe
are without end or limit.

The Spring has come into the land--
but it has brought us the dreary season.
The day is filled with the flowers,
but we are to be seen only by the night.
When the Fall grows golden with the
wheat--

only pain grows in our hearts;
somewhere a mother is bereaved,
when her child is taken to the Ponar.
The Vilia river is like a prisoner
chained and groaning in its pain.--
Ice floats floating through Lithuania
into the Baltic Sea.

Somewhere the darkness is dissolved,
suns are shining in the dimness--
Come quicker, riding knight
your child is calling on you,
Your child is calling.

Quiet, be quiet, springs are gushing
in our hearts around,
until the gates have fallen,
we must be still, be still.
Keep from merriment, my child,
your smile is our betrayal now.
Let the foe see the Spring now
as a leaf in the fall.
Let the Spring gush silently--
you keep still and keep hoping.
Once freedom comes, your father will
return,

sleep my child, sleep.
Liberated like the Vilia river,
renewed like the green trees in blood,
the light of freedom then will shine
on your sweet little face,
my son, on your sweet face.

* The Ponar groves near Vilia, where
the Jews were murdered en masse by the
Nazis and their local collaborators.

SIDE TWO, BAND THREE

SUNS DO NOT BECOME EXTINGUISHED
by I. S. Pernowitz

It is night--
The sky is overcast
with a thick black pall,
and the forest with its mysteries
casts a gloom upon my spirit.

I send my gaze out into space,
but derive no solace from it,
and I mutter in despair:
the light of the sun has gone out.

Then a loud and ringing voice
suddenly calls to me from afar:
suns do not become extinguished,
their rays will reach you in due time.

פריילינג אויפן לאַנד געקומען -
און אונדז האַרבסט געבראַכט.
איז דער טאַג היינט פול מיט בלומען,
אונדז זעט נאָך די נאַכט.
גאלדיק שוין דער האַרבסט אויף שטאַמען -
בלייבט אין אונדז דער צער;
בלייבט פאַריותומט וואו אַ טאַמע;
ס'קינד גייט אויף פאַנאַר.
היי די וויליע אַ געשמידטע -
ס'אויך געיאָכט אין פּיין,
זיען קריעס איז דורך ליטע
איצט אין ים אַריין.
ס'ווערט דער חושן וואו צערווען,
פון דער פּינצטער ליכטן זונען -
רייטער, קום געשחיינד,
דיך רופט דין קינד,
דיך רופט דין קינד.

שטילער, שטילער, ס'קעלן קהאלן
אונדז אין האַרץ אַרום,
ביז דער טויער וועט ניט פאַלן
זיין מיר מוזן שטום.
פריי ניט, קינד, זיין, ס'איז דין
שמייכל
איצט פאַר אונדז פאַראַט,
זען דעם פריילינג זאל דער שונא
היי אין האַרבסט אַ בלאַט.
זאל דער קהאל זיך רואיק פליסן,
שטילער זי און האָף...
מיט דער פרייהיס קומט דער טאַטע,
שלאָף זעט, קינד מיינ, שלאָף.
היי די וויליע אַ באַפרייטע,
היי די בייטער גריין-באַנאָיעטע
ליכט באלד פרייהייט-ליכט
אויף דין געזיכט,
אויף דין געזיכט.

טעקסט - ש. קאַטשערגינסקי
(ווילנער געטא)
מוזיק - אלעק וואַלקאַהייסקי

זונען ווערן ניט פאַרלאַשן

י.ש. פּערנאָוויץ

נאַכט...
דער הימל איז פאַרזויגן
מיט אַ דיקער שוואַרצער דעק.
און דער וואַלד מיט זינע ס'היינטע
וואַרפט אַרויף אויף מיר אַ שרעק.

כ'וואַרף מיינ בליק אין הויכן וועלט-
רוים
דאָן, אין קריג קיין טרייסט דערפון,
און אין מורפּל אין פאַרזויעפּלונג:
אויסגעלאָשן איז די זון.

און אַ שטימע הויך און קלינגענד,
הער איך פּלוזלינג פון דער הייט:-
זונען ווערן ניט פאַרלאָשן!
שטראַלן ווען עס קומט די צייט.

SIDE TWO, BAND FOUR

SHUT YOUR LITTLE EYES

Shut your little eyes,
the birdies are coming
to circle around
at the head of your cradle.
Bundle in hand,
our home in embers and ashes,
we are setting out, my child
in search of our fortune.

God has closed the world around us,
night reigns everywhere,
waiting for us
in horror and awe.
Here we are, the two of us,
in our burdensome hour,
not knowing at all
where the road may take us.

Stripped and naked,
they drove us from our house
in the dark of the night,
they drove us into the field,
in a storm and a wind and a hail
which came with us as we wandered,
my child.
It went with us into the abyss
of the world.

SIDE TWO, BAND FIVE

MY YEARS

It is not by the number of my years
that you ought to count my age,
nor by the color of my hair
divided my years.
Every sigh cuts a hole in my heart;
every groan takes a year off my life.
Hence my face is dark
and wrinkled with deep furrows.

And wherever a child may cry,
stretching forth its tired arms,
a fire is kindled in my heart
and my limbs die off one by one.
Every sign cuts a hole in my heart,
every groan takes a year off my life.
Hence my face is dark
and wrinkled with deep furrows.

מאך צו די אייגעלעך

מאך צו די אייגעלעך
אָס קומען פֿייגעלעך
און קרייזן דאָ אַרום
צוקאָפּנס פֿון דיין היג.
דאָס פעקל אין דער האַנט
דאָס הויז אין אש און בראנד
מיר לאָזן זיך, מיין קינד
זוכן גליק.

די העלט האָט ג-ט פֿאַרמאַכט
און אומעטום איז נאַכט
זי וואַרט אויף אונדז
מיט שוידער און מיט שרעק
מיר שטייען ביידע דאָ
אין שווערער, שווערער שעה
און הייסן ניט וואוהיין
ס'פירט דער העג.

מען האָט אונדז נאַקעט בלויז
פֿאַריאַזט פֿון אונדזער הויז
אין פינצטערניש
געטריבן אונדז אין פעלד
אין שטורעם, האָגל, הינט
האַט אונדז באַגלייט, מיין קינד
באַגלייט אונדז אינעם אפֿגרוונט
פֿון דער העלט.

מינע יארן

נישט לויטן סכּום פֿון מינע יאָר
זאָלט איר מיין עלטער זיין
נישט לויט דער פֿאַרב פֿון מינע האָר,
זאָלט איר מינע יאָרן טיילן,
יעדער זיפּאָ אַ לאַך אין האַרץ
יעדער היי, אַ יאָר מיין לעבן
איז דערפֿאַר מיין פֿנים שוואַרץ
און געקנייטשט אין טיפּע גרעבן.

און אז עס היינט נאָר וואו אַ קינד
און ס'שטרעקט אויס הענטלעך מידע,
ביי מיר אין האַרץ זיין פֿיער צינדט
ס'שטאַרבן אָפּ מיר מינע גלידער
יעדער זיפּאָ אַ לאַך אין האַרץ,
יעדער היי, אַ יאָר מיין לעבן
איז דערפֿאַר מיין פֿנים שוואַרץ
און געקנייטשט אין טיפּע גרעבן.

SIDE TWO, BAND SIX

A SONG
by Aliza Greenblatt

A song is a blade of grass,
a song is a flower,
a song is a heart
roaming the earth.

A song is a word,
a song is a sound,
a song is of God,
a heavenly chant.

A song is a sigh,
a song is a tear,
a song is a heart--
and perhaps even more.

SIDE TWO, BAND SEVEN

WHY NEED WE CRY?

Why need we cry, why need we mourn?
We will yet live to see the end of Frank.
Biri-bam-bam, biri-bam-bam.

Let us be merry and let us tell jokes.
We will yet rejoice over the funeral of
Hitler.
Biri-bam-bam, etc.

Let us find comfort, forget our woes.
We will live on while the worms eat
Hitler.
Biri-bam-bam, etc.

The enemies who take us there to
Freblinka,
they will sink into the earth.
Biri-bam-bam, etc.

We will yet together, arm-in-arm
dance over the graves of the Germans,
Biri-bam-bam, etc.

א ליד

עליזא גרינבלאט
א ליד איז אַ גרעזל,
א ליד איז אַ בלום,
א ליד איז אַ האַרץ
האַט וואַגלט אַרום.

א ליד איז אַ וואָרט,
א ליד איז אַ קלאַנג,
א ליד איז פֿון גאָט -
אַ הימליש געזאַנג.

א ליד איז אַ זיפּאָ,
א ליד איז אַ טרער,
א ליד איז אַ האַרץ -
און אפֿשר נאָך מער.

האַט דאַרפֿן מיר חיינען

האַט דאַרפֿן מיר חיינען, האַט דאַרפֿן מיר
קלאָנגן
מיר העלן נאָך פֿראַנק'ן אַ קדיש נאָך זאַגן
בירי באַם-באַם-באַם - בירי באַם-באַם-באַם.

לאַמיר זיין פֿריילעך און זאַגן זיך חיינען
מיר העלן נאָך היטלערן טבעה נאָך זיגן
בירי באַם... .

לאַמיר זיך טרייסטן, די צרות פֿאַרגעסן
עס העלן די הערים נאָך היטלערן פֿרעסן,
בירי בי - באַם... .

די שונאים האַט פֿירן אונדז דאַרט קיין
טרעבלינקע
זי העלן נאָך הערן אין דער ערד אייננע-
זונקען
בירי בי - באַם... .

מיר העלן צוזאַמען נאָך אַרעם ביי אַרעם
אַם ירצה השם טאַנצן אויף דייטשע קברים
בירי בי, באַם... .

